

26.10.2023

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1229
Toplantı Tarihi/Sayısı : 21.9.2023/215
Karar Numarası : 2023/770
Başvuran : B.M.
Başvuran Vekili : --
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : Zuhuratbaba Mah. Dr. Tevfik Sağlam Cad. Lepra Hastanesi Yanı
No:28 Bakırköy/ İSTANBUL

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın Ceza İnfaz Kurumunda bulundurduğu yan flütünün, kanun yararına bozma süreci gerekçe gösterilerek geri alındığı ve bu nedenle mağduriyet yaşadığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Bulunduğu Ceza İnfaz Kurumuna ziyaretçisi tarafından getirilen ve kendisine teslim edilmek istenen yan flütün 67 cm uzunluğundaki paslanmaz metal aksamının güvenlik açısından risk oluşturduğu gerekçesiyle İdare ve Gözlem Kurulu tarafından sakıncalı bulunduğunu ve Kuruma kabul edilmeyerek ziyaretçisine geri verildiğini,

b. Bu duruma karşı infaz hakimliğine itiraz ettiğini, Bakırköy 6'ncı İnfaz Hakimliğinin 22/6/2022 tarihli kararı ile İdare ve Gözlem Kurulunun 14/6/2022 tarihli ve 2022/... sayılı kararının kaldırılmasına karar verildiğini, kararın tebliğ edilmesinden sonra yan flütün Kuruma kabul edilerek kendisine 4/7/2022 tarihinde teslim edildiğini,

c. Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının ilgili İnfaz Hakimliği kararına yaptığı itiraz üzerine Bakırköy 1'inci Ağır Ceza Mahkemesinin 8/7/2022 tarihli ve 2022/... D.İş No'lu kararı ile itirazın reddine karar verildiğini, böylece yan flütün kendisine teslimi konusunun kesin olarak karara bağlanmış olduğunu,

ç. 16/8/2022 tarihinde ise Kurum İdaresince yan flütü iade etmesinin istendiğini, gerekçe olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığınca kanun yararına bozma talep edildiği belirtilerek Yargıtay'daki süreç sona erene kadar yan flütün Kurumda muhafaza edileceğinin ifade edildiğini,

d. İnfaz Hakimliği kararına karşı Ağır Ceza Mahkemesinin verdiği kararların kesin olduğunu, Anayasa Mahkemesi ya da Yargıtay'a itiraz süreçleri işletilse dahi itirazlar sonuçlanana kadar Ağır Ceza Mahkemesi kararının geçerli olduğunu,

e. Kanun yararına bozma süreci gerekçe gösterilerek yan flütünün elinden alınmasının mağduriyet yaşamasına neden olduğunu iddia etmekte ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

3. Muhatap Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Tutuklu B.M.'nin 10/6/2022 tarihli dilekçesinde kendisine teslim edilmek üzere yan flüt talep etmiş olduğu, ilgili dilekçeye istinaden Kurum İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının 14/6/2022 tarihli ve 2022/... sayılı kararı ile *“Adı geçene ziyaretçisi tarafından getirilen yan flütün 67 cm uzunluğunda paslanmaz metalden yapılmış olması nedeniyle kurum güvenliği açısından risk ve güvenlik zaafiyeti oluşturması, hükümlü-tutuklular tarafından olası çıkarılabilecek isyan, ayaklanma vb. olaylarda, metal müzik aletinin görevli personele veya diğer hükümlü/tutuklulara karşı silah ve saldırı aracı olarak kullanılma ihtimali bulunmasından dolayı yan flütün kuruma kabul edilmeyerek ziyaretçisine geri teslim edilmesine”* karar verildiği, kararın itirazına binaen Bakırköy 6'ncı İnfaz Hakimliğinin 22/6/2022 tarihli ve 2022/... Esas 2022/... Karar sayılı kararı ile İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığının ilgili kararının kaldırılmasına karar verildiği,

b. İnfaz Hakimliğinin bu kararına karşı Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından itiraz edilmesi neticesinde Bakırköy 1'inci Ağır Ceza Mahkemesinin 8/7/2022 tarihli ve 2022/...D.İş Sayılı Kararı ile itirazın reddine karar verdiği, kararın Kuruma gönderilmesi ile tutukluya 4/7/2022 tarihinde yan flütün teslim edildiği,

c. Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı Hazırlık Bürosunun 19/7/2022 tarihli ve 2022/... Muh. sayılı yazıları ile Bakırköy 1'inci Ağır Ceza Mahkemesinin 8/7/2022 tarihli ve 2022/... D. İş sayılı itirazın reddine dair kesin kararına karşı kanun yararına bozma yoluna gidilmesi düşüncesi ile Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne sunulmak üzere Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığına (Bakanlık Muhabere Bürosuna) talepte bulunulduğu,

ç. Talep yazısına istinaden tutukluya 4/7/2022 tarihinde teslim edilen yan flütün, 20/7/2022 tarihinde geri alındığı, yasal sürecin tamamlanması halinde tutukluya teslim edilmek veya ziyaretçisine iade edilmek üzere Kurum emanet eşya deposunda muhafaza edilmekte olduğu,

d. Halen Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünden akıbet hakkında cevap beklenildiği ve yasal sürecin devam ettiği ifade edilmiştir.

4. Muhatapın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. 4/7/2022 tarihinde kendisine teslim edilen yan flütün 16/8/2022 tarihinde kanun yararına bozma gerekçe gösterilerek geri alındığı,

b. Ağır Ceza Mahkemesinin itiraz üzerine verdiği kararın kesin olduğu, kanun yararına bozma talebi sonucu Yargıtay tarafından henüz bir karar verilmemiş olmasına rağmen Ağır Ceza Mahkemesinin kararına uyulmayarak yan flütünün geri alınmasının mağduriyet yaşamasına neden olduğu ifade edilmiştir.

5. 20/3/2023 tarihinde başvuran ile Sesli ve Görüntülü Bilişim Sistemi(SEGBİS) görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Görüşmede başvuran, “Kanun yararına bozma süreci nedeniyle yan flütü geri alındıktan sonra 6 ay beklediğini ancak kanun yararına bozmaya ilişkin herhangi bir karar tebliğ edilmediğini, bu sebeple 6 ayın sonunda tekrar infaz hakimliğine ve ağır ceza mahkemesine

başvurduğunu, ağır ceza mahkemesinin kararı sonrası Mart 2023'te yan flütün kendisine teslim edildiğini" ifade etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamında Kuruma başvuru yapabileceği*" belirtilmiştir.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesine göre: "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda; başvuranın iddiaları, konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

10. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) göre hükümlü ve tutuklular, Sözleşme'nin ortak alanı kapsamında kalan temel hak ve hürriyetlerin tamamına kural olarak sahiptirler (AİHM, *Hirst/Birleşik Krallık* (No. 2), B. No. 74025/01, 6/10/2005, para. 69).

11. AİHM, ceza infaz kurumunda tutulmanın kaçınılmaz sonucu olarak suçun önlenmesi ve disiplinin sağlanması gibi güvenliğin ve düzenin korunmasına yönelik kabul edilebilir gerekliliklerin olması durumunda mahkûmların sahip olduğu haklara sınırlama getirilebileceğine hükmetmiştir. Ancak bu durumda dahi hükümlü ve tutukluların haklarına yönelik herhangi bir sınırlama makul ve ölçülü olmalıdır (AİHM, *Silver ve diğerleri/Birleşik Krallık*, B. No: 5947/72, 3/3/1983, para. 99-105).

12. Başvuran, ziyaretçisi tarafından getirilen ve kendisine teslim edilmek istenen yan flütün güvenlik açısından risk oluşturduğu gerekçesiyle İdare ve Gözlem Kurulu tarafından sakıncalı bulunarak ziyaretçisine geri verildiğini, itirazı üzerine İnfaz Hakimliğince İdare ve Gözlem Kurulu kararının kaldırılmasına karar verildiğini, karar sonrası yan flütün kendisine 4/7/2022 tarihinde teslim edildiğini, Cumhuriyet Savcılığının ilgili İnfaz Hakimliği kararına yaptığı itiraz üzerine Ağır Ceza Mahkemesi kararı

ile itirazın reddine karar verildiğini, 16/8/2022 tarihinde ise Cumhuriyet Savcılığınca kanun yararına bozma yoluna gidildiği belirtilerek yan flütü iade etmesinin istendiğini, Yargıtay'daki süreç sona erene kadar yan flütün Kurumda muhafaza edileceğinin ifade edildiğini, kanun yararına bozma süreci gerekçe gösterilerek yan flütünün elinden alınmasının mağduriyet yaşamasına neden olduğunu iddia etmektedir.

13. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 35'inci maddesinin birinci fıkrasında "*Kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin oda ve eklentilerinde bulundurabilecekleri veya bulunduramayacakları kişisel eşya, gıda, tıbbî malzeme ve diğer ihtiyaç maddeleri yönetmelikle düzenlenir.*" hükmü yer almaktadır. Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in 10'uncu maddesine göre ise "*Her hükümlüye, elektrikli olmamak ve idarece belirlenen saatlerde kullanılmak koşuluyla, vurgulu çalgılar dışında saz, ud, gitar, kemençe, keman, flüt, mızık, ney, kanun gibi müzik aletlerinden birisi verilebilir. Birden çok hükümlünün bulunduğu oda veya koğuşlarda, bu konuda bütün hükümlülerin rızalarının alınması zorunludur.*"

14. Somut olayda, İdare ve Gözlem Kurulunun 14/6/2022 tarihli kararı üzerine güvenlik gerekçesiyle başlangıçta yan flütün başvurana teslim edilmediği, başvuranın itirazı üzerine Bakırköy 6. İnfaz Hâkimliğinin 22/6/2022 tarihli kararı ile İdare ve Gözlem Kurulunun 14/6/2022 tarih ve 2022/...sayılı kararının kaldırılmasına karar verildiği, karar sonrası yan flütün kendisine 4/7/2022 tarihinde teslim edildiği, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının ilgili İnfaz Hakimliği kararına yaptığı itiraz üzerine Bakırköy 1'inci Ağır Ceza Mahkemesinin 8/7/2022 tarihli ve 2022/... D. İş No'lu kararı ile itirazın reddine karar verildiği, 19/7/2022 tarihinde ise Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığınca kanun yararına bozma yoluna gidildiği, bu sebeple yan flütün 20/7/2022 tarihinde başvurandan alınarak tutukluya teslim edilmek veya ziyaretçisine iade edilmek üzere Kurum emanet eşya deposunda muhafaza altına alındığı anlaşılmıştır

15. 20/9/2023 tarihinde başvurana yapılan SEGBİS görüşmesinden ve başvuranın Kurumumuza gönderdiği belgelerden, yan flütün geri alınmasından sonra başvuranın yaklaşık 6 ay beklediği, bu süreçte kendisine kanun yararına bozma süreci ile ilgili herhangi bir karar tebliğ edilmediği, 6 ayın sonunda tekrar infaz hakimliğine başvurduğu, Bakırköy 6'ncı İnfaz Hakimliğinin 30/1/2023 tarihli ve 2023/... sayılı kararı ile başvuran hakkında hakimlik tarafından aynı hususta kesinleşmiş dosyaların olduğu belirtilerek karar verilmesine yer olmadığına karar verildiği, başvuranın bu karara itiraz etmesi üzerine Bakırköy 1'inci Ağır Ceza Mahkemesinin 1/3/2023 tarihli ve 2023/... D.İş No'lu kararında, Mahkemenin 2022/... D. İş sayılı kesin kararı ile başvuranın yan flütünün verilmesine yönelik Cumhuriyet Savcısının itirazının reddine karar verildiği, kararın infaz edilerek yan flütün başvurana teslim edildiği ancak Cumhuriyet Savcısının bu karara karşı kanun yararına bozma yoluna başvurduğu anlaşılmakta ise de kanun yararına bozma yasa yoluna başvurulması kararın infazına engel oluşturmayacağı gibi infaz hakimliğinden infazın durdurulmasına yönelik alınmış bir kararın da bulunmadığı, dolayısıyla mahkemenin kesin nitelikteki kararının uygulanmama gerekçesi olarak gösterilen kanun yararına bozma yoluna gidilmesi ve henüz sonuçlanmamasının usul ve yasaya aykırı olduğu, ayrıca kesinleşmiş infaz hakimliği kararının uygulanmasından vazgeçilmesine neden olabilecek bir sebebin dosyada mevcut olmadığı, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığınca Mahkemenin 2022/... D.İş sayılı kararına yönelik kanun

yararına bozma talebinin Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün 7/2/2023 tarihli ve ... KYB sayılı kararı ile kanun yararına bozmaya gidilmeyerek geri çevrildiği, bu sebeple infaz hakimliği kararına itirazın reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

16. Anayasa Mahkemesine(AYM) göre, 5275 sayılı Kanun'un 35'inci maddesinde ceza infaz kurumlarında tutulan hükümlülerin oda ve eklentilerinde bulundurabilecekleri veya bulunduramayacakları kişisel eşya, gıda, tıbbi malzeme ve diğer ihtiyaç maddelerinin yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda Kanun, yürütme organına hükümlü ya da tutukluların hangi eşyaları bulundurabileceğine ilişkin düzenleme yetkisi vermektedir. Anayasal sınırlar içinde kalmak koşuluyla ceza infaz kurumunun güvenliği ve düzeni için öngörülen bir takım kurallar konulması doğaldır. Somut olayda, ceza infaz kurumunda bulunan bir hükümlü olan başvurucuya anılan yasal düzenlemenin uygulanacağı açıktır (AYM, *Ahmet Temiz (7)*, B. No: 2014/804, 8/6/2017, para. 40). Bu kapsamda, başvurana muhatap Ceza İnfaz Kurumu İdaresince, yukarıda anılan yasal düzenlemeler ile ilgili İnfaz Hakimliği ve Ağır Ceza Mahkemesi kararları kapsamında işlem yapıldığı ancak başvuru konusu hakkında daha sonra Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına bozma sürecinin başlatılması nedeniyle yan flütün geri alındığı, başvuranın tekrar infaz hakimliği ve ağır ceza mahkemesine başvurması üzerine kanun yararına bozma talebinin Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünce reddedildiğinin anlaşıldığı, bunun üzerine muhatap İdare tarafından yan flütün başvurana teslim edildiği, netice itibarıyla başvuru konusu talebin yerine getirildiği, dolayısıyla başvuru hakkında karar verilmesine yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

21/9/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
II. Başkan

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan
(Görevli)

e-imzalıdır

İsmailAYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi